

MDT en Social Return on Investment

Hoewel we in Nederland hard werken aan een samenleving waarin iedereen mee kan doen en niemand aan de zijlijn staat, zijn er op dit gebied nog altijd tal van uitdagingen. Via social return on investment (SROI) dragen opdrachtnemers van gemeenten en andere overheidsinstellingen bij aan deze vraagstukken.

Met de inzet van social return verwachten gemeenten van bedrijven en organisaties dat zij iets terugdoen voor de samenleving, omdat ze een opdracht voor de gemeente uitvoeren. In algemene zin is de ambitie met SROI het bevorderen van een inclusieve arbeidsmarkt waarin iedereen naar vermogen mee kan doen. Opdrachtnemers kunnen bijvoorbeeld directe werk(ervarings)plekken creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, maar kunnen ook andere activiteiten met een maatschappelijke impact uitvoeren.

Steeds meer gemeenten nemen MDT op als onderdeel van hun SROI-beleid. Dit biedt een mooie kans aan opdrachtnemers om bij te dragen aan het versterken van de positie van jongeren binnen hun gemeente!

Hoe past MDT bij de SROI-doelstellingen van gemeenten?

Via MDT kunnen jongeren hun positie op de arbeidsmarkt versterken. Door MDT weten jongeren beter wat ze willen en krijgen ze meer zelfvertrouwen. Daarnaast gaan veel jongeren aan de slag bij externe organisaties waar ze belangrijke arbeidsvaardigheden opdoen, zoals verantwoordelijkheid leren nemen en samenwerken. Dit vergroot hun kansen op de arbeidsmarkt, vooral voor jongeren die structureel moeilijker aan het werk komen, bijvoorbeeld vanwege een ondersteuningsbehoefte of doordat zij geen startkwalificatie hebben.

Deze meerwaarde wordt door veel gemeenten al gezien. Uit onderzoek blijkt dat de helft van de gemeenten die deelnemen aan de MDT-subsidiereregeling Perspectief voor de Jeugd van mening is dat MDT kan bijdragen aan loopbaanoriëntatie en -begeleiding. Eén derde van de bevroegde gemeenten is van mening dat MDT kan fungeren als re-integratietraject voor jongeren in de bijstand. Daarnaast geven gemeenten aan dat MDT van betekenis kan zijn voor jongeren zonder startkwalificatie. De impact van MDT op het verbeteren van de arbeidsmarktpositie van jongeren maakt dat MDT een waardevolle invulling kan bieden voor het SROI-beleid van gemeenten.¹

Hoe ziet een SROI-invulling via MDT eruit?

Er zijn verschillende manieren om social return in te vullen via MDT. Bedrijven kunnen bijvoorbeeld MDT-plekken creëren binnen hun organisatie of kunnen financieel of in natura bijdragen aan een MDT-initiatief. Een mooi voorbeeld waar bedrijven in natura kunnen bijdragen, is de aanpak van de regio Zaanstreek-Waterland. Hier bieden organisaties MDT-plekken aan jongeren en kunnen daarbij de begeleidingsuren inzetten voor social return. Hoe dit er in de praktijk uit ziet, leest u hieronder.

¹ Bron: enquête onder deelnemende gemeenten Perspectief voor de Jeugd (2021), uitgevoerd door Social Finance NL

Uit de praktijk: Regio Zaanstreek-Waterland zet MDT in voor SROI

Eén van de koplopers in het opnemen van MDT in hun SROI-beleid is de regio Zaanstreek-Waterland, waartoe de gemeenten Beemster, Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Waterland, Wormerland en Zaanstad behoren. In deze regio kunnen opdrachtnemers van de gemeenten hun SROI-verplichting invullen door samen te werken met MDT Local Heroes.

MDT Local Heroes

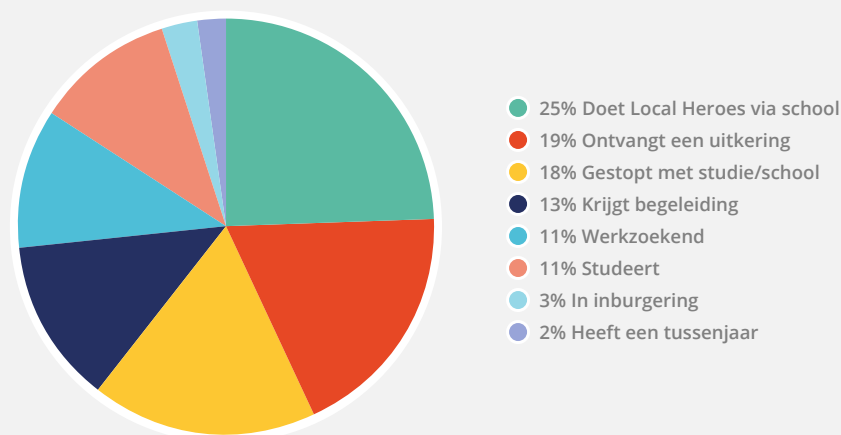
MDT Local Heroes richt zich op jongeren die een tussenjaar hebben, of tijdelijk niet naar school of werk gaan. Bij MDT Local Heroes ontwikkelen jongeren gedurende 6 maanden (20 uur per week) hun talenten en leren deze in te zetten om anderen te helpen. Hierbij worden zij persoonlijk begeleid en volgen diverse trainingen. Daarnaast gaan de jongeren aan de slag in de buurt of bij een bedrijf of organisatie die past bij hun interesses en leerdoelen.

Via MDT Local Heroes doen de jongeren nieuwe ervaringen op en zetten zij zelf een stap om hun deelname in de samenleving te vergroten. Hierdoor wordt er gewerkt aan het toekomstperspectief voor jongeren, kunnen zij een volgende stap nemen in school, studie of het vinden van werk en worden zij aangemoedigd om hun steentje bijdragen aan de maatschappij.

Doelgroep Local Heroes in Zaanstad

Tot november 2021 hebben 197 jongeren zich aangemeld voor Local Heroes. 141 jongeren hebben deelgenomen, waarvan 108 het programma volledig hebben afgerond. Jongeren stromen uit richting studie, werk, hulpverlening en/of vrijwilligerswerk.

Positie jongeren MDT Local Heroes in Zaanstad

Bron: Local Heroes Kwartaalrapportage Q3 2021

De impact van MDT Local Heroes

- Jongeren geven aan dat zij tijdens MDT hebben geleerd om zichzelf te kunnen ontwikkelen, positief te blijven, samen te werken, beter te communiceren en minder bang te zijn om contact te leggen met onbekenden.
- Jongeren krijgen inzicht in en werken aan werkskills en 21st century skills zoals op tijd komen, kritisch denken, initiatief tonen en klantgericht werken.
- Jongeren helpen organisaties, bedrijven, overheden en particulieren en nemen zelf initiatief voor het organiseren van activiteiten voor verschillende doelgroepen. Zij stonden klaar toen veel oudere vrijwilligers tijdelijk niet in actie konden komen vanwege corona.
- Jongeren blijven structureel vrijwilligerswerk doen en zich inzetten voor hun omgeving.
- Jongeren vinden een studie die bij hen past en/of een baan die aansluit bij hun talenten of toekomstperspectief.
- Jongeren worden gehoord en serieus genomen in (gemeentelijke) beslissingen die over hun toekomst gaan.

Win-win-win

MDT Local Heroes versterkt het bestaande jeugd- en jongerenbeleid van de gemeenten. Met MDT Local Heroes leren jongeren beter wie ze zijn, wat ze willen en wat ze kunnen en verstevigen daarmee hun positie in de samenleving. Daarnaast verbreden ze hun horizon en zetten zich in voor anderen. Dit sluit naadloos aan bij de impact die gemeenten zelf willen realiseren met hun jeugd- en jongerenbeleid. MDT Local Heroes raakt daarbij aan verschillende beleidsdomeinen, zoals het vergroten van jongerenparticipatie, het verbeteren van de (mentale) gezondheid van jongeren, maar ook minder schooluitval en het tegengaan van jeugdwerkloosheid.

Doordat bedrijven hun SROI-verplichting in kunnen vullen via MDT Local Heroes wordt er een win-win-win situatie gecreëerd:

- **Win 1:** Bedrijven kunnen op een impactvolle manier invulling geven aan hun SROI-verplichting.
- **Win 2:** MDT Local Heroes sluit naadloos aan op de maatschappelijke opgave van gemeenten voor jongeren. Via de SROI-bijdrage van bedrijven wordt invulling gegeven aan jongerenparticipatie en het jeugdbeleid van de gemeenten.
- **Win 3:** Doordat bedrijven via hun SROI-verplichting MDT Local Heroes steunen, kunnen nog meer jongeren hun talenten ontdekken, iets terugdoen voor de samenleving en bouwen aan hun toekomstperspectief.

“MDT is voor een opdrachtnemer van de gemeente een mooie manier om hulp, kennis en expertise te bieden als SROI-invulling aan deze maatschappelijke activiteit. Dit draagt bij aan de maatschappelijke opgaven van de gemeente.”

— Medewerkers SROI Desk

Hoe past MDT in het SROI-beleid van de regio Zaanstreek-Waterland?

Bedrijven en organisaties hebben verschillende mogelijkheden om iets te betekenen voor de gemeente en haar inwoners. SROI is daarom altijd maatwerk. Om een bedrijf of organisatie zoveel mogelijk vrijheid te geven bij de invulling van SROI, past de regio Zaanstreek-Waterland de 'bouwblokkenmethode' toe. Hierbij staan werk en ontwikkeling bij de invulling van SROI voorop. Samen met de opdrachtnemer wordt bekeken welke SROI-invulling het beste bij de opdrachtnemer past. De opdrachtnemer maakt zelf een plan van aanpak in overleg met de SROI-adviseur en de WSP-adviseur. De mogelijkheden in de regio zijn als volgt:

- A. Arbeidsparticipatie:** SROI wordt ingevuld doordat opdrachtnemer kandidaten een dienstverband of werkervaringsplaats biedt of BBL- en BOL-leerlingen een leerbaan of stage biedt.
- B. Sociaal inkopen:** SROI wordt ingevuld doordat diensten of producten worden ingekocht bij erkende sociaal ondernemers.
- C. Co-creatieve projecten gericht op kandidaat ontwikkeling:** SROI wordt ingevuld door samen te werken met bedrijven, onderwijs en/of andere maatschappelijke partners om kandidaten te ontwikkelen, bijvoorbeeld door samen leerwerktrajecten op te zetten.
- D. Bijdragen aan maatschappelijke activiteiten:** SROI wordt ingevuld doordat de opdrachtnemer, als hij niet volledig invulling kan geven aan de SROI-verplichting met de bovenstaande opties, hij activiteiten uitvoert die bijdragen aan andere maatschappelijke opgaven van de gemeente. Hierbij gaat het om inzet in natura.

“Door de verbinding van MDT Local Heroes met een maatschappelijke SROI-invulling van bedrijven wordt de maatschappelijke impact nog meer versterkt.”

— Annemarieke Vermeulen, projectleider MDT Local Heroes gemeente Zaanstad

In de huidige praktijk behoort een bijdrage aan MDT tot de categorie D. Wanneer een bedrijf of organisatie een SROI-verplichting heeft, is het mogelijk om een MDT-plek te bieden of een opdracht te verstrekken aan jongeren en hen te begeleiden. De uren die het bedrijf besteedt aan de begeleiding van de jongere, kunnen tegen een vaste waarde worden ingezet als invulling van de SROI-verplichting.

De bekendheid bij ondernemingen om via MDT invulling te geven aan SROI kan nog worden vergroot, maar de eerste organisatie die deze mogelijkheid heeft opgenomen is gevonden. De Stichting Maatschappelijke Dienstverlening (SMD), die onder meer de sociale wijkteams verzorgt, is de eerste organisatie die via MDT invulling kan geven aan haar SROI-verplichting.

“Dankzij de hulp van de Local Heroes konden we toch een event voor jonge mantelzorgers organiseren. Door corona was het niet mogelijk elkaar te ontmoeten, maar door de skills van de jongeren is er toch een geweldig online event georganiseerd. Dit heeft niet alleen bijgedragen aan het vergroten van de (werk)vaardigheden van de jongeren, maar ook bijgedragen aan de SROI-verplichting van het sociaal wijkteam.”

— Akkelien Canrinus, manager bij de SMD

Hoe berekent de regio Zaanstreek - Waterland de SROI-waarde voor MDT?

Bij MDT Local Heroes wordt uitgegaan van een begeleidingsduur van 3 maanden. Hiervoor hanteren de gemeenten de volgende berekening:

SROI-waarde = aantal uren begeleiding × uurtarief begeleider

De intensiteit van de begeleiding per jongere en de begeleidende persoon verschilt. Om deze reden hebben de gemeenten ervoor gekozen om te werken met een gemiddeld uurloon van € 50,-. De gemeenten hanteren hierbij de volgende uitgangspunten:

- De begeleiding is vastgesteld op 1 uur per week, 12 uur in totaal
- Daarnaast wordt er 5 uur begeleiding gerekend voor aanwezigheid bij groepsbijeenkomsten, het bezoeken van de activiteit of een afrondend referentiegesprek
- Er wordt rekening gehouden met 3 uur onvoorziene begeleidingsuren

Dit alles brengt het aantal uren per begeleidingstraject op 20 uur. Het gemiddelde uurtarief is € 50. Dat betekent dat de SROI-waarde van een begeleidingstraject is vastgesteld op € 1.000. Een bedrijf met € 5.000 SROI-verplichting kan op deze wijze 5 trajecten verzorgen.

SROI-waarde = 20 uur × € 50,- = € 1.000,-

Tips voor andere gemeenten

De regio Zaanstreek-Waterland heeft al mooie stappen gezet om invulling te geven aan SROI via een bijdrage aan MDT. Daarbij hebben zij al veel geleerd. Voor gemeenten die hier ook mee aan de slag willen, hebben ze de volgende tips:

- **Breng de meerwaarde van MDT goed in kaart.** Bijdragen aan MDT door SROI creëert meerwaarde voor de gemeente, het bedrijf, het MDT-initiatief en vooral voor de jongeren waar het om gaat. Breng de meerwaarde in kaart en communiceer hierover. Op die manier wordt inzichtelijk op welke manier MDT aansluit bij de doelen van SROI.
- **Zorg voor bekendheid van MDT bij bedrijven en organisaties met een SROI-verplichting.** MDT wordt steeds bekender, ook bij bedrijven. Maar er is ook nog onbekendheid. Vraag bijvoorbeeld een MDT-initiatief om een keer een presentatie te geven bij een netwerkbijeenkomst van bedrijven. Als bedrijven bewust zijn van MDT kunnen ze ook actief voorstellen om hun SROI in te vullen via een bijdrage aan MDT.
- **Bekendheid van MDT bij de Social Return adviseurs en WSP-adviseurs is cruciaal.** Wat houdt MDT in en wat kan MDT betekenen voor SROI? Zorg ervoor dat de mensen die bedrijven adviseren over de inzet van SROI op de hoogte zijn van MDT en de mogelijkheden. Op die manier kunnen gemeenten mogelijk geschikte bedrijven makkelijker identificeren en een bijdrage aan MDT voorstellen.